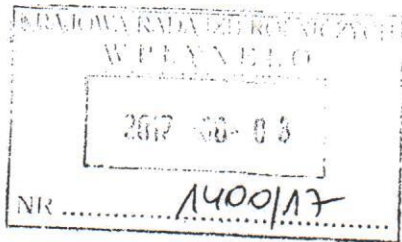

Warszawa, 2017. 06.22

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

znak sprawy: P.op.071.2.2017

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes
Krajowej Rady Izb Rolniczych**

W związku z pismem Pana Prezesa z dnia 19 maja 2017 r. znak KRIR/MR/W/555/2017 w sprawie wypłaty odszkodowania za szkody wyrządzone w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, daniela i sarny, w sytuacji gdy starosta nie podpisał z żadnym kołem łowieckim umowy na dzierżawę obwodu łowieckiego, a szkody wystąpiły, uprzejmie informuję, co następuje.

Szkody łowieckie, w tym odszkodowania za te szkody, uregulowane są w ustawie z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie (Dz. U. z 2015 r. poz. 2168 z późn. zm.). Zgodnie zaś z art. 28 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 543 z późn. zm.) sprawy łowiectwa objęte są działem administracji rządowej środowisko. Z kolei na mocy § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. z 2015 r. poz. 1904 i 2095) działem administracji rządowej środowisko kieruje Minister Środowiska.

W świetle przywołanych wyżej regulacji, właściwym do wypowiedzenia się w kwestii stosowania przepisów w zakresie wypłaty odszkodowań za szkody łowieckie wyrządzone przez określone zwierzęta w uprawach i płodach rolnych – jest Minister Środowiska.

Niezależnie od powyższego, pragnę przedstawić swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie, z zaznaczeniem, że wyraża ono tylko moją opinię na temat stosowania określonych przepisów ustawy – Prawo łowieckie, która to opinia nie jest wiążąca dla innych podmiotów i organów.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo łowieckie, gospodarka łowiecka prowadzona jest w obwodach łowieckich przez dzierżawców lub zarządców.

Stosownie natomiast do art. 28 ust. 1 ustawy, o której mowa, obwody łowieckie wydzierżawia się kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego, z zastrzeżeniem ust. 1a. W świetle art. 28 ust. 1a tej ustawy, obwody łowieckie podlegają wydzierżawieniu przez Polski Związek Łowiecki tylko wtedy, gdy żadne koło łowieckie nie jest zainteresowane ich dzierżawieniem i tylko do czasu złożenia oferty przez koło łowieckie. Zgodnie natomiast z art. 29 ust. 6 ustawy – Prawo łowieckie, w przypadku określonym w art. 28 ust. 1a i przekazaniu przez Polski Związek Łowiecki dzierżawionego obwodu łowieckiego kołu łowieckiemu, następuje rozliczenie między stronami obejmujące zwrot nadpłaconego czynszu dzierżawnego, nakładów poniesionych na zagospodarowanie obwodu za okres dzierżawy obwodu łowieckiego przez Polski Związek Łowiecki, nie dłuższy jednak niż 2 ostatnie lata.

Zgodnie zaś z art. 28 ust. 2 ustawy, o której mowa, minister właściwy do spraw środowiska, po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego, może, w drodze decyzji, wyłączyć obwody łowieckie z wydzierżawiania i przekazać je na czas nie krótszy niż 10 lat w zarząd z przeznaczeniem na ośrodki hodowli zwierzyny, w których - oprócz polowania - realizowane są cele związane w szczególności z:

- 1) prowadzeniem wzorcowego zagospodarowania łowisk, wdrażaniem nowych osiągnięć z zakresu łowiectwa;
- 2) prowadzeniem badań naukowych;
- 3) odtwarzaniem populacji zanikających gatunków zwierząt dziko żyjących;
- 4) hodowlą rodzimych gatunków zwierząt łownych w celu zasiedlania łowisk;
- 5) hodowlą zwierząt łownych szczególnie pożytecznych w biocenozach leśnych;
- 6) prowadzeniem szkoleń z zakresu łowiectwa.

W świetle art. 28 ust. 3 ustawy – Prawo łowieckie, ośrodki hodowli zwierzyny mogą być prowadzone za zgodą ministra właściwego do spraw środowiska przez: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, Polski Związek Łowiecki, instytucje naukowo-dydaktyczne oraz inne jednostki, które do dnia wejścia w życie ustawy prowadziły takie ośrodki; prawo do prowadzenia ośrodków hodowli zwierzyny jest niezbywalne.

W doktrynie podkreśla się, że „gospodarka łowiecka prowadzona jest w obwodach łowieckich przez dzierżawców lub zarządców. Ustawodawca nie dopuszcza możliwości, aby obwód łowiecki nie był ani wydzierżawiony, ani oddany w zarząd z przeznaczeniem na ośrodki hodowli zwierzyny. Zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 13 października 1995 - Prawo łowieckie (...), zasadą jest, że obwody łowieckie wydzierżawia się kołom łowieckim Polskiego Związku Łowieckiego. Jako jedyny wyjątek, ustawodawca dopuszcza możliwość wydzierżawienia obwodu łowieckiego przez Polski Związek Łowiecki, ale tylko wtedy, gdy

żadne koło łowieckie nie jest zainteresowane ich dzierżawieniem i tylko do czasu złożenia oferty przez koło łowieckie” (Alicja Brzezińska Dzierżawa obwodów łowieckich).

W świetle powyższego, obwody łowieckie co do zasady wydzierżawia się kołom łowieckim, chyba że żadne koło łowieckie nie jest zainteresowane dzierżawieniem obwodu łowieckiego – wtedy obwody łowieckie podlegają wydzierżawieniu przez Polski Związek Łowiecki. W przypadku natomiast wyłączenia, w trybie art. 28 ust. 2 ustawy – Prawo łowieckie, obwodów łowieckich z wydzierżawiania, gospodarka łowiecka prowadzona jest w obwodach łowieckich przez zarządców.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo łowieckie, dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego obowiązany jest do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny. W świetle art. 46 ust. 2 tej ustawy, oględzin i szacowania szkód, a także ustalania wysokości odszkodowania dokonują przedstawiciele zarządcy lub dzierżawcy obwodu łowieckiego; na żądanie strony w oględzinach, szacowaniu szkód oraz ustalaniu wysokości odszkodowania uczestniczy przedstawiciel właściwej terytorialnie izby rolniczej. Z kolei § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych (Dz. U. poz. 272) stanowi, że wypłaty odszkodowań dokonują dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich w terminie trzydziestu dni od dnia sporządzenia protokołu ostatecznego szacowania szkody albo od dnia sporządzenia protokołu ponownego szacowania szkody, o ile ponowne szacowanie miało miejsce.

W przypadku zatem, jeżeli obwód łowiecki nie jest dzierżawiony przez koło łowieckie, to zgodnie z przywołanymi przepisami oznacza, że powinien być dzierżawiony przez Polski Związek Łowiecki albo ewentualnie został wyłączony z wydzierżawiania i przekazany w zarząd określonego podmiotowi (wtedy gospodarkę łowiecką prowadzi w nim zarządca). W takiej sytuacji odpowiednio Polski Związek Łowiecki (występujący w roli dzierżawcy obwodu łowieckiego) albo zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danielle i sarny, w tym do wypłaty odszkodowań.

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel

Polski Związek Łowiecki

Polish Hunting Association * Association des Chasseurs Polonais

Warszawa, dnia 20 czerwca 2017 r.

L.dz 312/17

Krajowa Rada Izb Rolniczych
ul. Żurawia 24/15
00-515 Warszawa

W nawiązaniu do Państwa pisma w zakresie interpretacji przepisów prawa łowieckiego, dotyczących odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych prezentujemy następujące stanowisko w tej kwestii:

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi za szkody w uprawach i płodach rolnych odpowiedzialność prawną i materialną ponoszą dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich, właściwych ze względu na miejsce wystąpienia szkody. Z kolei należy podnieść, iż ustawodawca wskazał obligatoryjny obowiązek zawarcia umowy dzierżawy przez wymienione podmioty, aby gospodarka łowiecka była prowadzona.

W opisanej przez Państwa sytuacji, gdy organ odpowiedzialny za wydzierżawienie obwodów (starosta, dyrektor regionalnej dyrekcji lasów państwowych) nie zawrze umowy dzierżawy lub jej nie przedłuży z dotychczasowym dzierżawcą, to na tych podmiotach jako reprezentantach Skarbu Państwa (prawnego właściciela zwierzyny) ciąży obowiązek odszkodowawczy za szkody wyrządzone przez zwierzynę w uprawach i płodach rolnych. Do czasu zawarcia umowy dzierżawy obowiązek ten jest swoistym skutkiem zaniechania. Podobne stanowisko zajął także Wojewoda Podlaski, w swym piśmie skierowanym do Starosty Powiatu Sokólskiego.

PRZEWODNICZĄCY
Zarządu Głównego PZL

dr Lech Bloch

Do wiadomości:

Podlaska Iza Rolnicza, Porosły, ul. Wierzbowa 57, 16-070 Choroszcz